

Kansalaisaloitteen otsikko

Turve määriteltävä uusiutuvaksi ja poistettava päästökaupan piiristä! Huoltovarmuus ja edullinen kotimainen energia turvattava!

Aloitteen päiväys

4.2.2026

Aloitteen muoto

Ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä

Aloitteen sisältö

-Esitetään, että muutetaan energiaverolain 3 § liite 1 siten, että turve siirretään uusiutuvien veroluokkaan.

-Lisätään huoltovarmuuslakiin pykälä, jossa turve määritellään strategiseksi, kotimaiseksi, uusiutuvaksi varmuusenergiälähteeksi.

Suomen on ryhdyttävä viipymättä toimiin turpeen vapauttamiseksi EU:n päästökaupan aiheuttamasta kohtuuttomasta rasitteesta rajaamalla turve kansallisesti päästökaupan soveltamisalan ulkopuolelle ja ottamalla käyttöön kansallinen poikkeus- tai kompensatiomekanismi. Eduskunnan tulee velvoittaa hallitusta selvittämään kaikki EU-oikeudelliset mahdollisuudet turpeen eriyttämiseksi fossiilisista polttoaineista, vaikuttaa EU-tasolla sääntelyn muuttamiseksi ja hyödyntää EU:n sallima kansallinen liikkumavara turpeen aseman turvaamiseksi osana Suomen huoltovarmuutta ja kotimaista energiantuotantoa.

Perustelut

Turve ei ole fossiilinen polttoaine samalla tavoin kuin kivihili, öljy tai maakaasu. Se on kotimainen luonnonvara, jota syntyy jatkuvasti lisää Suomen luonnonolosuhteissa. Turpeella on ollut merkittävä rooli Suomen energiantuotannossa, huoltovarmuudessa ja alueellisessa työllisyydessä. EU:n päästökaupassa turvetta kohdellaan kuitenkin samalla tavalla kuin fossiilisia tuontipolttoaineita, mikä ei huomioi Suomen erityisiä luonnonolosuhteita eikä turpeen biologista syntyprosessia.

Useat EU-maat suojelevat ja tukevat omia energiantuotantoratkaisujaan aktiivisesti. Esimerkiksi Ruotsissa turve on luokiteltu hitaasti uusiutuvaksi biomassaksi, ja maan kansalliset verotus- ja tukiratkaisut tekevät turpeen käytöstä fossiilisia polttoaineita kevyemmin verotettua. Suomen ei tule olla poikkeus, joka heikentää omilla päätöksillään omaa energiaomavaraisuuttaan ja huoltovarmuuttaan.

Turpeesta on tehty kallista poliittisilla päätöksillä. Päästökaupan ja turveveron korotuksen seurauksena turpeen käyttö on vähentynyt poikkeuksellisen nopeasti, mikä on nostanut energiantuotannon kustannuksia, kaukolämmön ja sähkön hintoja, lisännyt riippuvuutta tuontienergiasta sekä heikentänyt huoltovarmuutta erityisesti kriisi- ja poikkeustilanteissa. Samalla turvetuotantoalueilla on menetetty työpaikkoja ja alueellista elinvoimaa. Ilman päästökaupan ja verotuksen aiheuttamaa kustannusrasitetta turve on toimitusvarma, hinnaltaan ennakoitava ja huoltovarmuuden kannalta kriittinen energianlähde. Se toimii myös tärkeänä säätö- ja

varapolttoaineena, joka täydentää uusiutuvaa energiantuotantoa silloin, kun sää- tai muut olosuhteet rajoittavat muiden energiamuotojen käyttöä.

Vuonna 2021 eduskunta käsitteli kansalaisaloitetta, jossa vaadittiin turpeen luokittelemista uusiutuvaksi luonnonvaraksi. Aloite jäi käsittelemättä vaalikauden päättymiseen asti. Sittemmin päästökaupan kustannusvaikutukset ovat kasvaneet merkittävästi, huoltovarmuuden merkitys on korostunut ja geopoliittinen toimintaympäristö on muuttunut aiempaa epävakaammaksi. Lisäksi Suomeen suunniteltujen ja jo rakenteilla olevien datakeskusten merkittävä sähkönkulutus lisää painetta sähköntuotannon riittävyteen ja hintavakauteen sekä kasvattaa riskiä sähkönkäytön rajoitustoimille poikkeustilanteissa.

Turve uusiutuu vuotuisen kasvun kautta, eikä sen yksiselitteinen luokittelu uusiutumattomaksi energiaksi vastaa Suomen luonnonolosuhteita. Tämän vuoksi turve tulee poistaa päästökaupan piiristä ja luokitella se uusiutuvaksi energiaksi vuotuisen kasvun osalta, jotta sen käyttö edullisena energiamuotona sekä välttämättömänä raaka-aineena voidaan turvata. Turve on ainutlaatuinen, kotimainen ja varastoitava luonnonvara, jonka merkitys korostuu erityisesti kriisi- ja poikkeusoloissa.

Viime vuosina Suomeen on tuotu poltettavaksi jätteitä ulkomailta. Kotimaisen energian syrjäyttäminen tuontijätteillä herättää vakavia kysymyksiä huoltovarmuuden, ympäristövaikutusten ja valvonnan näkökulmasta eikä tarjoa yksiselitteisiä ilmastohyötyjä. Kotimaisen energian korvaaminen tuonnilla heikentää omavaraisuutta ja lisää riippuvuutta ulkopuolisista tekijöistä.

Turve ei ole pelkästään energialähde, vaan monikäyttöinen kotimainen luonnonvara, jolla on keskeinen merkitys myös eläinten kuivikkeena sekä kasvualustana maa- ja puutarhataloudessa. Turpeen käytön rajoittaminen on heikentänyt myös alkutuotannon ja kotimaisen ruoantuotannon toimintaedellytyksiä sekä kansallista omavaraisuutta.

Aloitteen tavoitteena ei ole estää ilmastotoimia, vaan varmistaa, että Suomen energia- ja ilmastopolitiikka on tasapainoista, realistista ja kansalliset erityispiirteet huomioon ottavaa. Turpeen asemaa ei tule arvioida yksinomaan päästökaupan kautta. Turve on Suomen oma kotimainen energiavaranto, jota on järkevää hyödyntää vastuullisesti, monipuolisesti ja kansallisen edun mukaisesti.

Vastuuhenkilöt

Tapio Salminen

Maria Rautanen

Miika Mantela

Jouko Pahkakangas

Hannu Isokääntä